

1

Біль

Лінчбург, Вірджінія. 10 листопада 2008 року

Я прокинувся і розплющив очі. У темряві спальні можна було легко розгледіти червоні цифри на циферблаті електронного годинника, що стояв біля ліжка. Пів на п'яту ранку. Я прокинувся на годину раніше, ніж зазвичай. До місця роботи у Шарлоттсвілі, де я працював у некомерційній організації — Фонді фокусної ультразвукової хірургії, — з Лінчбурга добиратися трохи більше години. Поруч зі мною міцно спала Холлі, моя дружина.

Займаючись майже два десятиліття академічною нейрохірургією в Бостоні, я у 2006 році з родиною перебрався в гірську місцевість у штаті Вірджінія. З Холлі ми познайомилися в 1977-му — через два роки після того, як обоє закінчили навчання у коледжі. Холлі тоді працювала над дипломною роботою з образотворчого мистецтва, а я студював у медичній школі. На той час моя майбутня дружина зустрічалася з моїм сусідом по кімнаті в гуртожитку Віком. Одного разу він привів її до нас, щоб, напевно, повихвалитися і познайомити зі мною. Під кінець вечора, коли вони вже збиралися іти, я запросив Холлі приходити у будь-який час і не обов'язково з Віком.

Під час першого справжнього побачення ми поїхали на вечірку до містечка Шарлотт, що у Північній Кароліні. Поїздка машиною в один кінець зайняла приблизно дві

з половиною години. Холлі тоді хворіла на ларингіт, тому майже всю дорогу говорив я. Мені це було нескладно.

Повінчалися ми в червні 1980 року в церкві святого Томаса у Віндзорі (штат Північна Кароліна). Згодом переїхали до Дюрема, де я проходив стажування в Університеті Дюка. Багатоквартирний будинок, в якому ми оселились, називався «Королівські Дуби». Це місце складно назвати «королівським». До того ж я не помітив там жодного дуба. Увесь час ми були такі зайняті і такі щасливі, що геть не переймалися відсутністю грошей. В одну із перших спільних відпусток ми вирушили навесні. Ця подорож на машині вздовж узбережжя Північної Кароліни була не надто гарною ідеєю, бо у весняний час у тих краях повно комарів, а наш намет не був захищений від їхніх кусючих зграй. Але нам все одно було добре і цікаво разом.

Якось під час купання неподалік острова Окракок я наловив блакитних крабів. Зібравши свої речі і повкидавши крабів у велику торбу, ми з Холлі поїхали у мотель «Поні айленд», де відпочивали наші друзі. Там ми смажили крабів і взагалі гарно проводили час. Їжі було вдосталь. Та незабаром, попри сувору ощадливість, ми виявили, що грошей у нас майже не залишилось. Якось наші друзі Білл і Петті Вілсони зібрались їхати до клубу, щоб пограти в бінго. Ми вирішили приєднатися до них. Білл упродовж десяти років влітку щочетверга відвідував цей клуб, утім ніколи не вигравав. А Холлі була новачком. Ви можете назвати це везінням новачка чи втручанням провидіння, але того разу Холлі виграла двісті доларів, які були для нас все одно, що п'ять тисяч. Завдяки цим грошам ми змогли продовжити свою подорож, почувуючись більш-менш упевнено.

У тому ж таки 1980 році я одержав диплом лікаря. Холлі також закінчила навчання і розпочала кар'єру як художник та педагог. У 1981-му в Університеті Дюка я зробив свою

першу операцію на мозку. А в 1987 році в Пологовому будинку принцеси Марії у Ньюкаслі, що в Північній Англії, народився наш первісток Ібен IV. Тоді мене цікавили захворювання судин головного мозку, і саме лікуванням пацієнтів з таким діагнозом я займався, навчаючись в аспірантурі у Ньюкаслі. Наш молодший син Бонд народився у 1998 році в Бостоні, у Жіночій лікарні Бригама.

Мені дуже приємно згадувати ті п'ятнадцять років, упродовж яких я працював у Гарвардській медичній школі та її головній клініці — Жіночій лікарні Бригама. Ба більше, вся наша родина цінує роки, проведені в Бостоні. Однак у 2005 році ми з Холлі вирішили, що настав час повернутись на Південь. По-перше, нам хотілося жити ближче до батьків, а по-друге, в цьому переїзді я бачив шанс стати більш самостійним, ніж був у Гарварді. І навесні 2006 року розпочалася нова сторінка нашого життя — ми переїхали до Лінчбурга, високогірної місцевості у Вірджинії. Нам не знадобилось багато часу, щоб повернутись до того способу життя, до якого призвичаїлись, коли мешкали на Півдні.

Якийсь час я просто лежав, намагаючись збагнути, що саме могло мене розбудити. Вчора була неділя, трохи прохолодний, але ясний і сонячний день, типовий для вірджинської пізньої осені. Ми з Холлі та десятирічним Бондом ходили на барбекю до сусідів. Увечері розмовляли по телефону з нашим старшим сином — двадцятирічним Ібеном IV, студентом-першокурсником Делаверського університету. Єдиною неприємністю того дня стала застуда, яку десь підчепили Холлі, я і Бонд. Пізнім вечором, вже перед самим сном, у мене розболілася спина. Та після нашвидку прийнятого душу я відчув, що біль ушух. Однак тепер я лежав і розмірковував: можливо це через той кля-

тий вірус, що причаївся у моєму тілі, я прокинувся сьогодні так рано.

Ледь поворухнувшись, я відчув хвилю різкого болю у хребті. Біль був значно сильнішим від того, який я відчував напередодні ввечері. Вочевидь, це таки розгулявся той вірус. Чим далі я відходив од сну, тим сильнішим ставав біль. Оскільки заснути я вже не міг, а до виїзду на роботу ще залишалася година, вирішив прийняти теплу ванну. Сівши у ліжку і спустивши ноги, спробував підвестися.

Раптом мене пройняв пронизливий пульсуючий біль, що надходив з нижнього відділу хребта. Тихенько, щоб не розбудити Холлі, я обережно пошкандибав до ванної кімнати. Набрал трохи води і ліг, сподіваючись, що тепло допоможе швидко вгамувати біль. Але то були пусті сподівання. Наповнивши ванну лише наполовину, я зрозумів, що припустився помилки. Біль не просто посилювався, він тепер став таким нестерпним, що я подумав: доведеться кликати Холлі на допомогу, аби вилізти з ванни.

З думками про безглуздя цієї ситуації я ледь підвівся і, схопившись за рушник, який висів над головою, та посунувши його трохи ближче до себе, щоб не зірвати гачок зі стіни, обережно підтягнувся. Спину знову пройняв такий сильний біль, що мені перехопило подих. Тепер стало зрозуміло, що це не грип і не застуда. Тоді що? Насилу вибравшись зі слизької ванни і заледве натягнувши на себе червоний махровий халат, я поплентався назад до спальні й плюхнувся у ліжко. Моє тіло вкрив холодний липкий піт.

Холлі прокинулася і повернулася до мене:

— Що трапилось? Котра година?

— Не знаю, — відповів я, — моя спина... дуже боляче...

Холлі почала масажувати мені спину. На свій подив, я одразу ж відчув певне полегшення. Загалом лікарі не